

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Λονδίνο, 20 Φεβρουαρίου 2020

Απόπειρες εξαπάτησης Ελλήνων ιδιωτών και επιχειρηματιών από πρόσωπα με φερόμενη έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο

Με αυξανόμενη συχνότητα περιέρχονται σε γνώση του Γραφείου μας περιπτώσεις απόπειρας εξαπάτησης πολιτών και επιχειρήσεων από πρόσωπα με φερόμενη έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι περιπτώσεις οι οποίες πρόσφατα μας γνωστοποιήθηκαν μπορούν να ενταχθούν στις παρακάτω γενικές κατηγορίες:

1. Κατάχρηση ή χρήση παρεμφερούς επωνυμίας με αυτήν κάποιας νόμιμα λειτουργούσας επιχείρησης

Η πρακτική είναι γνωστή εδώ και χρόνια στο Ηνωμένο Βασίλειο και σε άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Κατά κανόνα, ελληνική παραγωγική ή εμπορική εταιρεία λαμβάνει μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από πρόσωπο φερόμενο ως αγοραστής μεγάλης αλυσίδας λιανικού ή χονδρικού εμπορίου (μεταξύ άλλων ASDA, Tesco, COSTCO, Sainsbury's και Morrison's), με το οποίο εκδηλώνει, συνήθως επείγον, ενδιαφέρον παραγγελίας. Στόχος είναι είτε η απόκτηση και μη εξόφληση της παραγγελίας, είτε η απόσπαση των προσωπικών ή οικονομικών δεδομένων του συνομιλητή του.

Ενδείξεις απάτης

Ο αποστολέας του μηνύματος συνήθως χρησιμοποιεί παραπλανητική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παραπέμπει αλλά δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό domain name της επιχείρησης της οποίας την επωνυμία καταχράται. Πρόσφατα παραδείγματα περιλαμβάνουν: accounting@costcopurchasing.co.uk, infos@sainsburys-shop.com, info@groceries-wmmorrison.com, Patrick.lewis@johnlewispartners-plc.co.uk. Άλλες ενδείξεις ότι πρόκειται περί απάτης είναι ο φερόμενος αγοραστής να εμφανίζει μόνο κινητό τηλέφωνο στα στοιχεία επικοινωνίας του, το οποίο δεν είθισται, τουλάχιστον μεταξύ αγοραστών μεγάλων επιχειρήσεων, όπως και η γλώσσα-σύνταξη-γραμματική που χρησιμοποιεί να μην είναι η αναμενόμενη από υπάλληλο μεγάλης εταιρείας. Συνήθως επίσης πρόκειται για παραγγελία σημαντικών ποσοτήτων, κυρίως αγροτικών προϊόντων, με σύντομους χρόνους παράδοσης και μεταφορά που αναλαμβάνει ο αγοραστής.

Τι προτείνουμε στους Έλληνες επιχειρηματίες

Συνιστούμε γενικά στους Έλληνες παραγωγούς και εξαγωγείς να είναι επιφυλακτικοί στις συναλλαγές τους με πρόσωπα που τους προσεγγίζουν μέσω email, ιδίως αν η επικοινωνία δεν ξεκίνησε με δική τους πρωτοβουλία ή αν η πρόταση που τους γίνεται είναι εξωπραγματικά δλεαστική σε σχέση με τις συνήθεις τιμές ή πρακτικές της αγοράς. Όταν ο συνομιλητής τους

παρουσιάζεται ως αγοραστής γνωστής μεγάλης επιχείρησης, θα πρέπει να εξακριβώνουν την αυθεντικότητα του μηνύματος επικοινωνώντας με την εταιρεία, όχι στα τηλέφωνα και email που παρέχονται στο μήνυμα που έλαβαν, αλλά σε αυτά που προτείνονται στην εταιρική ιστοσελίδα. Αν πρόκειται για μήνυμα που φαίνεται να προέρχεται από άγνωστη εταιρεία, ως ελάχιστη προϋπόθεση συνεργασίας, θα πρέπει να ζητούν και να εξακριβώνουν τον αριθμό μητρώου της (Companies House registration number).

Ο έλεγχος των τυπικών στοιχείων ύπαρξης και λειτουργίας βρετανικής επιχείρησης μπορεί να γίνει στην ιστοσελίδα <https://beta.companieshouse.gov.uk/> του Μητρώου Επιχειρήσεων του Ηνωμένου Βασιλείου (Companies House), όπου με κριτήριο αναζήτησης την επωνυμία ή τον αριθμό μητρώου, μπορεί κανείς να διαπιστώσει αν μια εταιρεία είναι ενεργή, τα βασικά της στελέχη, οικονομικά στοιχεία, τυχόν εκκρεμότητες, κλπ. Επισημαίνουμε πάντως ότι, καθώς τα στοιχεία του Μητρώου είναι δημόσια διαθέσιμα, δεν αποκλείεται ούτε η περίπτωση κατάχρησης της επωνυμίας ή και του αριθμού μητρώου νόμιμα λειτουργούσας επιχείρησης από πρόσωπα που επιδιώκουν την εξαπάτηση των συνομιλητών τους. Συνεπώς, από μόνος του ο συγκεκριμένος έλεγχος δεν αποτελεί εγγύηση αξιοπιστίας.

Σημειώνουμε, ακόμα, ότι το θέμα είναι γνωστό στις μεγάλες βρετανικές επιχειρήσεις, ορισμένες εκ των οποίων προβαίνουν σε σχετικές προειδοποιήσεις στους ιστοτόπους τους και δίνουν παραδείγματα απατηλών μηνυμάτων και οδηγίες αντίδρασης: π.χ. www.costco.co.uk/preventing-fraud

Σε κάθε περίπτωση αμφιβολίας, το Γραφείο μας είναι στη διάθεση των επιχειρήσεων, προκειμένου να συνδράμει στην εξακρίβωση των στοιχείων εταιρειών του Ηνωμένου Βασιλείου.

2. Προσέγγιση στο πλαίσιο εμπορικής έκθεσης

Επιχειρήσεις, που εμφανίζονται ως συνεργαζόμενες με εμπορικές εκθέσεις, επικοινωνούν με τις συμμετέχουσες εταιρείες, υποστηρίζοντας ότι έλαβαν τα στοιχεία τους από τους διοργανωτές, προκειμένου να τους προσφέρουν, έναντι αμοιβής, καταλόγους υποψήφιων αγοραστών, προς αξιοποίηση στο πλαίσιο της συμμετοχής τους στην έκθεση. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι πρόθυμες να διαπραγματευτούν το κόστος των καταλόγων, ενώ χρησιμοποιούν προηγμένα μέσα για την άμεση ανάληψή του (πληρωμή μέσω qr code). Δεν είναι γνωστή η ποιότητα των προσφερόμενων στοιχείων.

Τι προτείνουμε στους Έλληνες επιχειρηματίες

Συνιστούμε στους Έλληνες εκθέτες να επιβεβαιώνουν με τους διοργανωτές των εκθέσεων τους ισχυρισμούς των υποψήφιων προμηθευτών και επισημαίνουμε ότι τα στοιχεία επικοινωνίας τους καθίστανται δημόσια διαθέσιμα στον ιστότοπο της έκθεσης, με την επιβεβαίωση της συμμετοχής τους.

3. Επενδυτικές προτάσεις υψηλού κινδύνου

Η περίπτωση αφορά κυρίως φυσικά πρόσωπα που λαμβάνουν κάποιο ηλεκτρονικό μήνυμα ή ανταποκρίνονται σε διαφήμιση που τους περιέρχεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Οι επιχειρήσεις που προσφέρουν την επενδυτική ευκαιρία δεν είναι αναγκαστικά απατηλές, αλλά όπως διαπιστώσαμε στις περιπτώσεις που περιήλθαν σε γνώση του Γραφείου μας, δεν

ενημέρωσαν για τους όρους και τις προϋποθέσεις των προτεινόμενων επενδύσεων. Συγκεκριμένα:

α. Εταιρεία με φερόμενη επιχειρησιακή έδρα το Λονδίνο (σύμφωνα με τον ιστοτόπο της, έδρα της είναι ο Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες), που διενεργεί πράξεις επί συναλλάγματος και CFDs, έχει προσεγγίσει και επιτύχει επενδύσεις από τουλάχιστον δύο Έλληνες πολίτες. Η επικοινωνία και όλες οι συνεννοήσεις γίνονται στα ελληνικά από το «ελληνικό τμήμα» της (Greek desk). Η εταιρεία φαίνεται πως προτείνει επενδύσεις που αρχικά επιφέρουν κέρδη, τα οποία όχι μόνο εξανεμίζονται στην πορεία, αλλά τίθεται σε κίνδυνο και το αρχικό κεφάλαιο. Στη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, η εταιρεία προτείνει νέες επενδύσεις ως λύση για τη διάσωση του αρχικού κεφαλαίου. Όταν ζητείται η ρευστοποίηση των κερδών, ή και του αρχικού κεφαλαίου, ζητείται πρώτα η καταβολή ενός ποσού ως αναλογούντα φόρου σε τραπεζικό λογαριασμό του Ηνωμένου Βασιλείου. Η εταιρεία δεν είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επιχειρήσεων του Ηνωμένου Βασιλείου, ούτε και στο Μητρώο της Εποπτεύουσας Αρχής των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών του Ηνωμένου Βασιλείου (Financial Conduct Authority – FCA), από την οποία οφείλει να λαμβάνει άδεια, ή να εγγράφεται, η πλειοψηφία των επιχειρήσεων και προσώπων που παρέχουν χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στη χώρα.

β. Άλλη περίπτωση αφορά εταιρεία ανάπτυξης ξενοδοχειακών ακινήτων, εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επιχειρήσεων του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία εκδίδει ομόλογα εκτός χρηματοπιστωτικού συστήματος (mini bonds), προκειμένου να χρηματοδοτήσει τα έργα της. Οι ομολογίες αυτού του τύπου δεν ελέγχονται από το FCA. Παρέχουν συνήθως υψηλό επιτόκιο, αλλά συνοδεύονται από αντίστοιχα μεγάλο κίνδυνο απώλειας του κεφαλαίου. Και σε αυτή την περίπτωση, ο Έλληνας επενδυτής ανταποκρίθηκε σε διαφημιστικό μήνυμα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω κοινωνικής δικτύωσης και δεν φαίνεται να του ήταν σαφές ότι προέβαινε σε μια υψηλού ρίσκου και μη ρυθμιζόμενη επένδυση. Όταν η εταιρεία δεν μπόρεσε να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις έναντι των δανειστών της, οι υπάλληλοι που ήταν επιφορτισμένοι με την επικοινωνία με τον Έλληνα επενδυτή σταμάτησαν να ανταποκρίνονται στα τηλέφωνα και email επικοινωνίας.

Τι προτείνουμε στους ιδιώτες επενδυτές

Συνιστούμε στους Έλληνες πολίτες να είναι επιφυλακτικοί σε επενδυτικές προτάσεις εξωπραγματικά δελεαστικές σε σχέση με τα συνήθη και να μην παρασύρονται από την επίπλαστη οικειότητα και ασφάλεια που προκαλεί η συνεννόηση στην ελληνική γλώσσα. Πριν προβούν σε οποιαδήποτε κίνηση, θα πρέπει να επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς κάθε εταιρείας, το δίκαιο που την διέπει και να ζητούν εγγράφως τους όρους και τις προϋποθέσεις της επένδυσης. Απλή αναζήτηση στο διαδίκτυο, μπορεί επιπλέον να αποκαλύψει καταγγελίες για απάτες, οικονομικά προβλήματα, κλπ.

Σημειώνουμε ακόμα ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο, συναλλαγές με πρόσωπα ή επιχειρήσεις που δεν ρυθμίζονται από το FCA δεν καλύπτονται από την υπηρεσία διαμεσολάβησης και δεν είναι επιλέξιμες για αποζημίωση. Το μητρώο του FCA είναι διαθέσιμο εδώ: <https://register.fca.org.uk/>, ενώ στην ενότητα «Beware of financial scams», δίδονται οδηγίες για την αποφυγή εξαπάτησης και τρόποι αντιμετώπισης. Κατάλογος μη εγκεκριμένων προσώπων και επιχειρήσεων για τις οποίες το FCA έχει δεχτεί καταγγελίες, είναι διαθέσιμος εδώ: www.fca.org.uk/consumers/unauthorised-firms-individuals. Ειδική προειδοποίηση υπάρχει για την περίπτωση απάτης με επενδύσεις σε συνάλλαγμα:

www.fca.org.uk/scamsmart/forex-trading-scams και για το επίπεδο του κινδύνου που συνιστούν τα mini bonds: www.fca.org.uk/consumers/mini-bonds

Σε κάθε περίπτωση, το Γραφείο μας παραμένει στη διάθεση παντός ενδιαφερόμενου, προκειμένου να συνδράμει στην πρόληψη φαινομένων εξαπάτησης.